

ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת נח

Mei Hashiloach Vol. I. Genesis - *Bereishith* - Noah

These are the generations of Noah... Make yourself an ark of gopher wood, etc.

This is the meaning of the ark: God gave Noah warning and advice on how to survive until the time of fury passed. And so it is for everyone whose heart is not yet entirely pure. They can learn from here and take advice on how to remain safe, to hide and protect themselves from any evil at large in the world. And thus the sages said (Tanah D'Bei Eliyahu Rabbah: 6), if a person sees pain coming upon him, he should run to the inner chambers of the Torah. And she will provide advice on how to be saved.

אלה תולדות נח וכו' עשה לך תבת עצי וכו'. ענין התיבה, שנתן הקב"ה עצה והגנה לנח עד שיעברו ימי הזעם, וכן לכל מי שלא נזדכך לבו עדיין יוכל ללמוד עצות איך יסתר עצמו ויגין בעדו מכל רע המתרגש בעולם, וכן אמרו חז"ל [תנדבא"ר פ"ו] אם רואה אדם שיסורין באין עליו ירוץ לחדרי חדרים של תורה והיא נותנת לו עצה איך להנצל.

The meaning of the ark is as we learn in the Talmud (Pesachim, 113b), There are three whom God loves: He who does not rage, he who does not get intoxicated, and he who overlooks his rights. One who does not rage means someone who never acts out his rage in a physical way. Does not get intoxicated refers to someone with serenity, who recognizes and has faith in the Creator of the world. One who overlooks his rights is someone who renounces anger in his heart, and makes sure he never has resentment against his friend, even in his heart.

וענין התיבה הוא עפ"י מה דאיתא בגמ' [פסחים ק"ג:] שלשה הקב"ה אוהבן מי שאינו כועס ואינו משתכר ומי שמעביר על מדותיו, מי שאינו כועס היינו שאינו מראה שום כעס בפועל, ואינו משתכר היינו שיש לו ישוב הדעת ומכיר ומאמין בבורא עולם, ומי שמעביר על מדותיו היינו שמסיר הכעס גם מלבו שלא יהיה בלבו שום תרעומות על חבירו.

And it is at these three that the ark hints. **Make yourself an ark of gopher wood** means do not rage. The Hebrew word *gopher* is akin to the word for sulfur, *gofrit*. Sulfur is a metaphor for rage. This is why the Torah says, make yourself a box of gofer wood, meaning contain your anger to ensure you don't act out your rage in a physical way.

ועל אלו השלשה מרמז התיבה, עשה לך תיבת עצי גופר היינו שלא תכעוס, כי גפרית מורה על כעס וזה עשה לך תיבת עצי גופר היינו שתסגור את הכעס ולא תכעוס בפועל.

Make the ark into compartments means do not become intoxicated but remain serene. Because the Hebrew word for compartments is *qinim*, these are cells like someone who has many cells or cubbyholes, needs to maintain a serene mind in order to remember the location and use of each of the cells. The Mishnaic tractate of *Qinim* also hints at this, and therefore, someone without serenity and a pure heart can never truly understand the depth of the Torah to be found in the tractate of *Qinim*.

קינים תעשה את התיבה היינו שלא תשתכר רק תהא בישוב הדעת, כי קינים הוא חדרים כמו מי שיש לו חדרים הרבה צריך שיהיה לו ישוב הדעת לידע מקום כל חדר ותשמישו, וגם מסכת קנים מורה ע"ז ולכן מי שאין לו ישוב הדעת ולב טהור אינו מבין לאמיתם את עומק ד"ת הנמצא במס' קנים.

Cover it on the inside and outside with pitch. Meaning pass over your rights. Because the word for cover, *kofer*, is also the word for *kapparah*, cleansing and atonement meaning that you have to cleanse from the depth of your heart, that there remain in your heart no impression left of what was your anger against your friend.

וכפרת אותה מבית ומחוץ בכופר, היינו שתעבור על מדותיך, כי וכפרת היינו שתכפר מעומק לבך, שלא ישאר בלבך רושם מכעס על חבירך.

The dimensions of the ark in the Hebrew gematria comprise the word *lashon*, tongue. 300 cubits length is the letter SHIN = 300. 50 cubits width, is the letter NUN = 50. And 30 cubits height is the letter LAMED = 30. Meaning 'do not have a false tongue'.

והשעורין מהתיבה הם אותיות לשון, ג' מאות אורך וחמשים רוחב ושלשים קומה, (של"ן) והיינו שלא יהיה לך לשון שקר.

These dimensions also refer to the commandment to 'worship God with all you heart and all your soul and all your might'. 30 cubits in height, which is the LAMED, corresponds to 'with all your heart', which word, LEV begins with the LAMED. 50 cubits width, the letter NUN corresponding to "with all your soul" which word, NEFESH begins with a NUN. And the 300 cubits in length, the SHIN corresponds to "with all your might" because might means with all the power at your disposal, with everything that you have, to the last ounce and drop. And that is what is signified by the letter SHIN, because the letter SHIN is really the last letter of the Hebrew Alphabet. The letter TAV which follows SHIN is a mystery hidden for the world to come and that is why whenever the sages wanted to exaggerate, they did so using the number 300 as we learn in the Talmud (Chulin 90b), 300 bushels; and 300 priests as we learn in the Mishnah of Midot, 3:8.

וגם אלו השעורין הם נגד בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך, למ"ד אמות גובה כנגד בכל לבבך, נו"ן רוחב נגד בכל נפשך ושי"ן מאות אורך נגד בכל מאורך, כי מאד היינו בכל מה שיוכל האדם לשער בדעתו ולהוסיף, וע"ז רומז אות השי"ן כי השי"ן היא אחרונה שבא"ב כי סוד הת' הוא כמוס לעוה"ב ולכן בכל מקום שרצו חכמים לגזם גזמו כשלש מאות כמו [חולין צ':] ג' מאות כור, וג' מאות כהנים שבמס' מדות פ"ג מ"ח.

Make a skylight for the ark meaning be aware that everything is in the hands of heaven because the skylight hints at clarity and knowledge.

צוהר תעשה לתיבה, היינו שתדע כי הכל בידי שמים, כי צוהר היינו בהירות וידיעה.

Finish it to a cubit on top meaning to be restrained whenever receiving the flow of abundance, so as not to be a glutton.

ואל אמה תכלנה מלמעלה, היינו שתצמצם בכל קבלות השפעה שלא תהיה רעבתן.

And make the ark's door in its side this is explained in the verse (Psalm 34:15) "seek peace and

pursue it” and as we learn (Numbers Rabbah 19:16) “see peace from your place and pursue it from another place”. Meaning from your side and within your power, never put any obstacles in the way of peace. But to go pursuing your friend, to try and get close to your friend, this is not always necessary or proper. Because there is always some doubt; perhaps your friend doesn't belong among your household. On the other hand, rejecting him is also improper this is why the Torah tells us to put the door in the side, and not in front, in public.

ופתח התיבה בצדה תשים, היינו כמו שמבואר על פסוק [תהלים ל"ד, ט:ו] בקש שלום ורדפהו וכמו דאיתא במדרש [במדבר רבה פרשה י"ט, ט"ו] בקש שלום ממקומך ורדפהו ממקום אחר היינו מצדך ומכחך לא יהיה שום מניעה לשלום, אך גם לרדוף אחר חבירו לקרב את עצמו לחבירו גם זאת אין מהצורך כי בכל דבר נמצא ספק כי יכול להיות שזה אינו ראוי לבא אל ביתך, אך לדחותו ג"כ אינו רשאי, וזה פי' בצדה תשים לא בפירסום.

Make a lower, second and third deck. This is because Noah was commanded to know how to treat his three sons, each one according to his level; with Ham at his level, the lower level. Speak with him always showing him only your face. With Japeth, the second level and with Shem at the third level, meaning, speak to him from the depth of your heart and reveal to him all your secrets.

תחתיים שניים ושלשים תעשה, היינו שנצטוו נח לידע איך להתנהג עם ג' בניו בכל אחד לפי מדרגתו, עם חם כפי מדרגתו היינו תחתיים שתדבר עמו רק לפנים ועם יפת שניים ועם שם שלישים, היינו שתדבר עמו מעומק הלב וכל סודותיך תגלה לו.

And all this was advice to Noah before he was whole, teaching him how to hide himself. For immediately upon leaving the ark, which is when Noah became whole, he did the exact opposite of these things, as it is written, he drank and was intoxicated, and was enraged at Ham, and would not overlook his rights. For when a person is whole, then it is appropriate for him to spread and open up. For then he is congruent with the will of God.

וכל זה היה עצות לנח קודם שנשלם איך יסתיר עצמו, כי מיד כשיצא מן התיבה שאז היה השלמתו אז עשה היפך מאלו הדברים כמ"ש וישת וישכר וכעס על חם ולא עבר על מדותיו, כי כשאדם נשלם אז מותר להתפשט, כי אז הכל רצון ה'.

He sent out the raven and it went out, back and forth, etc.

The raven hints at rage. And it was Noah's desire that the characteristic of rage be gone from the world. But God showed him that for the time being there is still need for rage in the world, because rage can be used against lust. For when there comes upon a person an evil desire, sometimes he can save himself by putting himself into a rage.

וישלח את הערב ויצא ושוב וכו'. עורב רומז על כעס ונח רצה שלא ימצא מדות הכעס בעולם והראה לו הקב"ה כי לעת עתה עוד מהצורך במדה זאת בעולם, כי לפעמים נגד תאוה שיבא לאדם איזה תאוה רעה, יוכל להנצל עצמו ע"י שיכנס עצמו בכעס,

And this is the meaning of the verse that the raven went out, to and fro, “until the waters dried,” meaning until the evil desires leave the world, whereupon the rage will also disappear from the

world, because water is a metaphor for desire. And that is why in the Temple in Jerusalem, where there was a small beginning of this process, there is a hint of it, for there was a square cubit there called "Raven's End" as we learn in the Mishnah of Midot (4:6).

וזה פי' ויצא ושוב עד יבושת המים היינו עד שיכלו חמדות רעות מהעולם אז יבוטל גם כעס כי מים היינו חמדה, ולכן במקדש התחיל מעט רמז ע"ז שהיה שם אמה כליא עורב כדאיתא במס' מדות פ"ד מ"ו.

God said to Himself, "I will never again curse the Earth for the sake of ..." etc.

Now this, God's thought, was known to Noah, for Noah in his own heart had tremendous fear after the flood and saw that it was not right for a person to let himself go and spread into all his desires. Noah understood that a person needs to put boundaries on his own spirit. And so he understood from this that this is also the will of God, Who will forevermore refrain from cursing the Earth.

ויאמר ה' אל לבו לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור וכו'. הנה זאת מחשבת הש"י נודע לנח, מאחר שנטבע בלבו גודל יראה אחר המבול, שלא נכון לפני האדם להתפשט את עצמו כפי רצונו ורק צריך לעצור את רוחו, מזה הבין כי כן הוא ג"כ רצון הש"י שלא יקלל עוד את האדמה.

When I bring clouds over the Earth, the rainbow will be seen in the clouds.

The cloud refers to fear and concealment. And the rainbow refers to confidence and self-assuredness. For even in the times of the greatest fear, a person needs to have great faith. This is what God promised Noah. And this is what the Zohar means (Vol. I, 72b) "Do not look for the footsteps of the Messiah until you see the rainbow in brilliant colors" meaning that the God-given confidence be obvious and apparent in front of your eyes, only then you can look for the footsteps of the Messiah.

והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן. ענן היינו יראה והסתור, וקשת היינו מבטח עוז, כי בכל תוקף היראה יהיה לך בטחון גדול וזאת הבטיח הקב"ה לנח. וזה שנאמר בזה"ק [בראשית ע"ב:] לא תצפה לרגלי דמשיחא עד דתחזי קשתא בגוונין נהורין, היינו שיהיה התקופות מהש"י בולט ומפורש נגד עיניך אז תצפה לרגלי משיחא,

This was the meaning of the question R. Shimon b. Yochai asked of R. Yehoshua Ben Levi (Ketuboth 77b) "Has the rainbow been seen in your time?" he did not ask him "Did you see the rainbow", but rather "Has it been seen" meaning, has it been seen *occasionally* and not permanently. For R. Shimon b. Yochai the rainbow was permanent. The rainbow and confidence of the Jewish people is the verse "Shma Yisrael, Hear O Israel", which puts confidence into the heart of all those who wait upon His loving kindness.

וזה ששאל רשב"י את ריב"ל [כתובות ע"ז:] נראתה הקשת בימך ולא שאל אותו בלשון ראית, דנראתה משמע לפעמים ולא בתמידות. ולרשב"י היתה הקשת בתמידות. והקשת והתקופות של ישראל הוא הפרשה שמע ישראל שהוא נותן תקופות בלב המיחלים לחסדו.

And all the world shared the same speech and uniform words.

The verse does not use the word Language because when language is unspecified in the Torah, the assumption is that it is the Holy Tongue, which is what comes naturally from the depths of the heart and flows from the source of Life. All the other languages are called mocking-tongues, as it is written (Isaiah 33:19) a mocking language without *Binah* - Understanding, for they are not rooted in the source of Life in the person's heart. Because *Binah* - Understanding always refers to the heart.

ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים. ולא נאמר לשון אחד, כי עיקר לשון הוא לשון הקודש כי לשון הקודש הוא ממה שננטבע בעומק הלב ונובע משורש החיים, ושאר הלשונות נקראים לשון עלגים וכמ"ש [ישע' ל"ג י"ט] נלעג לשון אין בינה, היינו שאין לו שורש חיים בלבו כי בינה הוא בלב.

Now, the Generation of the Dispersal, although they spoke the Holy Tongue nevertheless they were not rooted in the Life force, it was only from the lips outwards that they spoke the Holy Tongue. Not much different from the twittering and whistling of birds and other creatures.

ודור הפלגה אף שדברו בלשון הקודש מ"מ לא הי' להם שורש חיים רק מן השפה ולחוץ היו מדברים בה, כמו פטפט וציפצוף העופות ושאר ב"ה,

This explains the story of the snake in the Garden of Eden, about which the commentators ask the following question. Why do we not read that when God cursed the snake He removed its faculty of speech. But the truth is that the snake, at its source, never possessed language, else it could not have spoken evil - *Lashon Hara* against its Creator. Understand this.

וכן בענין הנחש שהקשו כל המפרשי' למה לא מצאנו בקללתו שיוטל ממנו לשונו, אך באמת לא הי' לו לשון בשורש מאחר שדיבר לה"ר על בוראו. והבן

In describing the ten generations from Adam to Noah the Torah repeats the same phrase over and over. *X lived so many years, and begat a son, and named him Y. The days of X after he became the father of Y were so many years, and he became the father of sons and daughters. All the days that X lived were so many, then he died.*

בעשרה דורות שמאדם ועד נח נאמר אצל אל אחד ויחי כו' ויהי כלל ימי כו'

When describing the ten generations from Noah to Abraham however, the Torah only uses the phrases, *X lived so many years, and begat a son, and named him Y. The days of X after he became the father of Y were so many years, and he became the father of sons and daughters*, but does not use the phrase, *All the days that X lived were so many, then he died.*

ובעשרה דורות שמנח עד אברהם לא נאמר ויהי כל ימי.

The reason can be explained with the verse (Proverbs 23:24) The father of the saintly child will greatly rejoice; and he that begets a wise son will delight in him.

Now, the verse does not use the word father to describe the begetter of the wise son as it did when talking of the tzadik - saintly child, calling him the father of the tzadik.

הענין בזה הוא ע"פ פסוק [משלי כ"ג כ"ד] גיל יגיל אבי צדיק ויולד חכם ישמח בו, ולא נאמר אבי אצל חכם כמו שנאמר אצל צדיק אבי צדיק.

The reason is as follows. When a parent has a saintly child then the parent also has some connection to the saintliness of the child, because that level sanctity is present in the parent as well, even if it is hidden from sight in the parent and becomes manifest only in the child.

אך הענין הוא כך כשנולד להאדם בן צדיק אז גם האב שייך בו כי גם בהאב נמצא המדריגה הזאת בהצנע רק אצל הבן היא בפועל.

But when a wise child is born; wise, meaning Wise in Torah, then there has been a completely new and fresh birth, and there is no connection between the parent and the child for it is something new. That's why the verse does not say, Father of the wise son will delight in him. Because there is no closer connection between father and son in this case, than between the son and everyone else in the world.

אבל כשנולד לו בן חכם היינו בד"ת אז הוא הולדה חדשה ואין שום שייכת להאב אצל הבן כי הוא דבר חדש. ע"כ לא נאמר אצל החכם ישמח האב כי אין שייכת להאב אצלו יותר מכל העולם

And so the verse says, Who begets the wise son will rejoice in him because the whole world rejoices in him. They no longer busy themselves studying the father but now they study him, for when a wise son is born, wise in the Torah, the entire world rejoices and busies itself studying the son and not the father.

ורק כתיב ישמח בו היינו כל העולם ישמחו בו ולא יעסקו עוד באביו רק בו. כי נולד חכם בד"ת ואז כל העולם בשמחה ויעסקו בהבן ולא בהאב.

That's why the ten generations from Adam to Noah are described with the coda, *All the days that X lived were so many, then he died*, for although he had given birth to this child there was still plenty to learn from the father. For Noah was a tzadik a saintly man, and as such was very much connected to his father, and had much to learn from him.

ע"כ בעשרה דורות שמאדם ועד נח נאמר ויהי כל ימי אף שהוליד את הבן עכ"ז יש שייכת לעסוק בהאב. כי נח איש צדיק הי' ואצלו יש שייכת להאב,

The ten generations from Noah to Abraham are different. The verse omits the coda, *All the days that X lived were so many, then he died*, because Abraham was wise in the words of Torah; he observed the entire Torah before it was transmitted, as is well known. That's why his father was not

connected to him; which is why the Torah does not say *All the days that X lived were so many, then he died*, for it was unnecessary to continue studying his father, instead it was appropriate to rejoice with him.

אבל בעשרה דורות שמנח עד אברהם לא נאמר ויהי כל ימי כי אברהם אבינו ע"ה הי' חכם בדברי תורה כמו שקיים כל התורה קודם שנתנה כידוע. ע"כ אין שייכת להאב אצלו, וע"כ אחרי שהוליד את הבן לא נאמר ויהי כל ימי כי אין שייכת לעסוק עוד בהאב רק ישמח בו.
